

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 312/2014**(2014. gada 26. marts),****ar ko izveido tīkla kodeksu gāzes balansēšanai pārvades tīklos****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 6. panta 11. punktu,

tā kā:

- (1) Lai uzlabotu konkurētspēju un nodrošinātu visiem patērētājiem iespēju iegādāties enerģiju par izdevīgākajām cenām, izšķiroša nozīme ir savstarpēji pilnībā savienota un funkcionējoša iekšējā enerģijas tirgus izveides steidzamai pabeigšanai, tādējādi nodrošinot pieejamas un ilgtspējīgas enerģijas piegādi Savienības ekonomikai.
- (2) Lai panāktu lielāku tirgus integrāciju, ir svarīgi, ka gāzes balansēšanas noteikumi, ko piemēro pārvades tīklos, atvieglina gāzes tirdzniecību starp balansēšanas zonām, tādējādi veicinot tirgus likviditātes attīstību. Tādēļ ar šo regulu Savienības līmenī tiek izveidoti harmonizēti gāzes pārvades balansēšanas noteikumi, kuru mērķis ir tīkla lietotājiem radīt pārliecību par to, ka jebkurā balansēšanas zonā Savienībā izmaksu ziņā efektīvā un nediskriminējošā veidā būs iespējams pārvaldīt gāzes bilances pozīcijas.
- (3) Šī regula palīdz izveidot tādu konkurētspējīgu gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgu Eiropas Savienībā, kas ļauj nodrošināt gāzes fleksibilitāti no jebkura avota, lai piedāvātu to iegādāties un pārdot ar tirgus mehānismu palīdzību un tīkla lietotāji tādējādi varētu efektīvi sabalansēt balansēšanas portfeļus vai pārvades sistēmas operatori varētu izmantot gāzes fleksibilitāti pārvades tīkla balansēšanai.
- (4) Regulā (EK) Nr. 715/2009 ir paredzēti nediskriminējoši noteikumi par piekļuves nosacījumiem dabasgāzes pārvades tīkliem, lai nodrošinātu gāzes iekšējā tirgus pienācīgu darbību. Uz tirgus principiem balstīti balansēšanas noteikumi, nodrošinot nebalansa maksas, kas atspoguļo izmaksas, finansiāli stimulē tīkla lietotājus balansēt to balansēšanas portfeļus.
- (5) Piemērojot balansēšanas noteikumus, kas izstrādāti, lai veicinātu gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus attīstību, tīkla lietotāji ir atbildīgi par to, lai, izmantojot tirdzniecības platformas, kas izveidotas nolūkā atvieglināt gāzes tirdzniecību starp tīkla lietotājiem un pārvades sistēmas operatoru, savas ievades sabalansētu ar izvadēm. Pārvades sistēmu operatori veic pārvades tīklu atlikušo balansēšanu, ja tas ir nepieciešams. Veicot šīs darbības, pārvades sistēmu operatoriem būtu jāievēro izdevīguma secība. Izdevīguma secība ir noteikta tā, lai pārvades sistēmas operatori, iepērkot gāzi, ņemtu vērā gan ekonomiskus, gan ar tehnisko darbību saistītus apsvērumus un izmantotu produktus, kurus iespējams piegādāt no plaša avotu klāsta, tostarp produktus no SDG un gāzes krātuvēm. Pārvades sistēmu operatoriem būtu jācenšas gāzes balansēšanas apjomu maksimāli nodrošināt ar īstermiņa standartizēto produktu pirkšanu un pārdošanu gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgū.
- (6) Lai tīkla lietotājiem nodrošinātu to balansēšanas portfeļu balansēšanas iespējas, šajā regulā ir noteiktas arī minimālās prasības, ko piemēro informācijas sniegšanai, lai ieviestu uz tirgus principiem balstītu balansēšanas režīmu. Tādēļ šajā regulā noteikto informācijas plūsmu mērķis ir veicināt balansēšanas režīmu pa dienām, un šai informācijai jāpalīdz tīkla lietotājam izmaksu ziņā efektīvi pārvaldīt tā riskus un iespējas.
- (7) Turklāt, lai aizsargātu sensitīvu komercinformāciju, saskaņā ar šo regulu pārvades sistēmu operatoriem būtu jāsauglabā šīs regulas īstenošanas nolūkā saņemtās informācijas un datu konfidencialitāte, un tie šo informāciju vai datus ne pilnīgi, ne daļēji nedrīkst izpaust trešām pusēm, izņemot tiesību aktos noteiktos gadījumos un noteiktajā apmērā.

⁽¹⁾ OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.

- (8) Šī regula ir pieņemta, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 715/2009, kuru tā papildina un ir tās neatņemama sastāvdaļa. Citos tiesību aktos iekļautās atsauces uz Regulu (EK) Nr. 715/2009 saprot kā atsauces arī uz šo regulu. Šo regulu piemēro jaudām, kas nav izņēmuma jaudas, lielās jaunās infrastruktūrās, kurām piešķirts atbrīvojums no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/73/EK ⁽¹⁾ 32. panta vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/55/EK ⁽²⁾ bijušā 18. panta piemērošanas, tiktāl, cik šīs regulas piemērošana negatīvi neietekmē šāda izņēmuma piemērošanu. Šo regulu piemēro, ņemot vērā starpsavienojumu specifiku.
- (9) Šī regula ir izstrādāta, ievērojot procedūru, kas noteikta Regulas (EK) Nr. 715/2009 6. pantā. Tajā tiek pilnīgāk harmonizēti Regulas (EK) Nr. 715/2009 21. pantā paredzētie balansēšanas noteikumi, lai sekmētu gāzes tirdzniecību.
- (10) Šajā regulā ir iekļauti noteikumi, kuri attiecas uz sadales sistēmas operatoriem un kuru mērķis ir harmonizēt operatoru uzdevumus tikai tādos gadījumos un tādā mērā, kā nepieciešams, lai nodrošinātu šo noteikumu pienācīgu īstenošanu.
- (11) Īstenojot šo regulu, dalībvalstu regulatīvajām iestādēm un pārvades sistēmu operatoriem jāņem vērā paraugprakse un jācenšas harmonizēt šīs regulas īstenošanu. Rīkojoties saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 713/2009 ⁽³⁾ 7. pantu, aģentūrai un valstu regulatīvajām iestādēm vajadzētu nodrošināt, ka šie balansēšanas noteikumi visā Savienības teritorijā tiek īstenoti visefektīvākajā veidā.
- (12) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar komitejas atzinumu, kas izveidota atbilstīgi Direktīvas 2009/73/EK 51. pantam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido tīkla kodeksu, kur ietverti gāzes balansēšanas noteikumi, tostarp ar tīklu saistīti noteikumi par nominācijas procedūrām, noteikumi par nebalansa maksām, ar dienas

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. jūnija Direktīva 2009/55/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 98/30/EK atcelšanu (OV L 176, 15.7.2003., 57. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regula (EK) Nr. 713/2009, ar ko izveido Energoregulatoru sadarbības aģentūru (OV L 211, 14.8.2009., 1. lpp.).

nebalansa maksu saistītu strīdu izšķiršanas kārtība un noteikumi par tehniskās darbības balansēšanu starp pārvades sistēmu operatoru tīkliem.

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro balansēšanas zonām Savienības robežās.
2. Šo regulu nepiemēro balansēšanas zonām tajās dalībvalstīs, kurām piešķirta atkāpe, pamatojoties uz Direktīvas 2009/73/EK 49. pantu.
3. Šo regulu nepiemēro piešķirumu un tā vēlāk atvasinātā faktiskā patēriņa iespējamaī saskaņošanai, kas iegūts no galalietotāja skaitītāju rādījumiem.
4. Šo regulu nepiemēro ārkārtas situācijās, kad pārvades sistēmas operatoram ir jāievieš īpaši pasākumi, kas noteikti saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem un pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regulu (ES) Nr. 994/2010 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem ⁽⁴⁾.
5. No šīs regulas izrietošās tīkla lietotāju tiesības un pienākumus piemēro tikai tiem tīkla lietotājiem, kuri ir noslēguši tiesiski saistošu līgumu – transporta līgumu vai citu līgumu –, kas tiem ļauj iesniegt tirdzniecības paziņojumus saskaņā ar 5. pantu.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro definīcijas, kas norādītas Regulas (EK) Nr. 715/2009 2. pantā, Komisijas Regulas (ES) Nr. 984/2013, ar ko izveido gāzes pārvades sistēmu jaudas sadales mehānismu tīkla kodeksu un papildina Regulu (EK) Nr. 715/2009 ⁽⁵⁾, 3. pantā, kā arī Direktīvas 2009/73/EK 2. pantā. Papildus piemēro šādas definīcijas:

- 1) “balansēšanas zona” ir ieejas–izejas sistēma, kurai piemēro īpašu balansēšanas režīmu un kura var ietvert sadales sistēmas vai šo sistēmu daļas;
- 2) “balansēšanas darbība” ir darbība, ko pārvades sistēmas operators veic, lai mainītu gāzes plūsmas virzienu uz pārvades tīklu vai no tā, izņemot darbības, kas saistītas ar gāzi, ko neuzskaita kā izvadītu no sistēmas, un pārvades sistēmas operatora izmantoto gāzi sistēmas darbības nodrošināšanai;

⁽⁴⁾ OV L 295, 12.11.2010., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 273, 15.10.2013., 5. lpp.

- 3) "balansēšanas neitralitātes maksa" ir maksa, ko pārvades sistēmas operators maksā attiecīgajiem tīkla lietotājiem vai saņem no tiem par balansēšanas darbību veikšanu un ko veido starpība starp saņemtajām vai saņemamām summām un samaksātajām vai maksājamām summām;
- 4) "tirdzniecības platforma" ir tirdzniecības platformas operatora nodrošināta un pārvaldīta elektroniska platforma, kur tirdzniecības dalībnieki var piedāvāt un pieņemt, tostarp izmantojot pārskatīšanas un atsaukuma tiesības, piedāvājumus vai solījumus par gāzi, kas vajadzīga gāzes pieprasījuma vai piedāvājuma īstermiņa svārstību izlīdzināšanai, ievērojot noteikumus, kas attiecas uz tirdzniecības platformu un ko pārvades sistēmas operators piemēro tirdzniecībā balansēšanas darbību veikšanai;
- 5) "tirdzniecības dalībnieks" ir tīkla lietotājs vai pārvades sistēmas operators, kam ir līgums ar tirdzniecības platformas operatoru un kas atbilst nosacījumiem darījumu veikšanai tirdzniecības platformā;
- 6) "balansēšanas platforma" ir tirdzniecības platforma, kur pārvades sistēmas operators ir tirdzniecības dalībnieks visos tirgus darījumos;
- 7) "balansēšanas pakalpojums" ir pakalpojums, ko pārvades sistēmas operatoram sniedz saskaņā ar līgumu par gāzes pieprasījuma vai piedāvājuma īstermiņa svārstību izlīdzināšanai vajadzīgās gāzes piegādi, kas nav standartizēts īstermiņa produkts;
- 8) "apstiprinātais daudzums" ir gāzes daudzums, ko pārvades sistēmas operators apstiprinājis kā iepļānotu vai pārplānotu ievadīšanai gāzes plūsmā gāzes dienā D;
- 9) "dienas nebalansa maksa" ir naudas summa, ko tīkla lietotājs maksā vai saņem par dienas nebalansa daudzumu;
- 10) "ik dienas mērīts" – gāzes daudzums tiek mērīts un apkopots vienu reizi gāzes dienā;
- 11) "vairākas reizes dienā mērīts" – gāzes daudzums tiek mērīts un apkopots vismaz divas reizes gāzes dienā;
- 12) "retāk nekā ik dienas mērīts" – gāzes daudzums tiek mērīts un apkopots retāk nekā vienu reizi gāzes dienā;
- 13) "balansēšanas portfelis" ir tīkla lietotāja ievadītā un izvadītā daudzuma sagrupējums;
- 14) "paziņotais daudzums" ir gāzes daudzums, kas nodots starp pārvades sistēmas operatoru un tīkla lietotāju vai tīkla lietotājiem, vai balansēšanas portfeļiem;
- 15) "piešķirums" ir gāzes daudzums, ko pārvades sistēmas operators ir piešķīris tīkla lietotājam kā ievadi vai izvadi, kas izteikta kWh, lai noteiktu dienas nebalansa daudzumu;
- 16) "renominācijas cikls" ir procedūra, ko pārvades sistēmas operators īsteno, lai pēc nominācijas saņemšanas sniegtu tīkla lietotājam paziņojumu par apstiprinātajiem daudzumiem;
- 17) "tekošās dienas maksa" ir maksa, ko tekošās dienas saistību rezultātā uzliek pārvades sistēmas operatoram par tīkla lietotāju vai tīkla lietotājam, vai maksājums, kas jāveic pārvades sistēmas operatoram par tīkla lietotāju vai tīkla lietotājam;
- 18) "tekošās dienas saistības" ir noteikumu kopums, ko pārvades sistēmas operators gāzes dienā piemēro tīkla lietotājiem attiecībā uz tīkla lietotāju ievadēm un izvadēm;
- 19) "pamatvariants" ir informēšanas modelis, kurā informāciju par retāk nekā ik dienas mērītajām izvadēm veido nākamās dienas un tekošās dienas prognozes;
- 20) "1. variants" ir informēšanas modelis, kurā informācija par retāk nekā ik dienas mērītajām izvadēm un ik dienas mērītajām izvadēm pamatojas uz sadalījumu starp gāzes dienā mērītajām plūsmām;
- 21) "2. variants" ir informēšanas modelis, kurā informācija par retāk nekā ik dienas mērītajām izvadēm ir nākamās dienas prognoze.

II NODAĻA

BALANSĒŠANAS SISTĒMA

4. pants

Vispārējie principi

1. Tīkla lietotāji ir atbildīgi par savu balansēšanas portfeļu balansēšanu, lai pēc iespējas samazinātu vajadzību pārvades sistēmas operatoriem veikt šajā regulā paredzētās balansēšanas darbības.

2. Balansēšanas noteikumiem, kas noteikti atbilstīgi šai regulai, ir jāatbilst faktiskajām sistēmas vajadzībām, ņemot vērā pārvades sistēmas operatoriem pieejamos resursus, un jāstimulē tīkla lietotāji efektīvi balansēt savus balansēšanas portfeļus.

3. Tīkla lietotāji var noslēgt tādu tiesiski saistošu līgumu ar pārvades sistēmas operatoru, kas tiem ļauj iesniegt tirdzniecības paziņojumus, neatkarīgi no tā, vai tie ir noslēguši līgumu par transporta jaudu.

4. Balansēšanas zonā, kurā darbojas vairāk nekā viens pārvades sistēmas operators, šo regulu piemēro visiem pārvades sistēmas operatoriem šajā balansēšanas zonā. Ja atbildība par šo pārvades tīklu balansa nodrošināšanu ir nodota kādai struktūrai, šo regulu šai struktūrai piemēro tādā mērā, kāds noteikts piemērojamos valsts noteikumos.

5. pants

Tirdzniecības paziņojumi un piešķirumi

1. Gāzes nodošanu starp diviem balansēšanas portfeliem vienā balansēšanas zonā veic, izmantojot tirdzniecības paziņojumus par piegādi un iegādi, kas gāzes dienā iesniegti pārvades sistēmas operatoram.

2. Tirdzniecības paziņojumu iesniegšanas, atsaukšanas un grozīšanas termiņus pārvades sistēmas operators nosaka transporta līgumā vai citā tiesiski saistošā līgumā ar tīkla lietotājiem, vajadzības gadījumā ņemot vērā tirdzniecības paziņojumu apstrādei nepieciešamo laiku. Pārvades sistēmas operators dod iespēju tīkla lietotājiem iesniegt tirdzniecības paziņojumu tuvu brīdim, kad tirdzniecības paziņojums stājas spēkā.

3. Pārvades sistēmas operators pēc iespējas saīsina tirdzniecības paziņojumu apstrādes ilgumu. Apstrādes laiks nav ilgāks par trīsdesmit minūtēm, izņemot gadījumus, kuros laiks līdz brīdim, kad tirdzniecības paziņojums stājas spēkā, ir pietiekams, lai pagarinātu apstrādes laiku līdz divām stundām.

4. Tirdzniecības paziņojums ietver vismaz šādu informāciju:

- a) gāzes dienu, par kuru tiek veikta gāzes nodošana;
- b) attiecīgo balansēšanas portfeļu identifikāciju;
- c) norādi, vai sniegtais tirdzniecības paziņojums ir par piegādi vai iegādi;
- d) paziņoto daudzumu, kas izteikts kWh/d par dienā paziņoto daudzumu vai kWh/h par stundā paziņoto daudzumu, ievērojot pārvades sistēmas operatora prasības.

5. Ja pārvades sistēmas operators saņem savstarpēji atbilstošus tirdzniecības paziņojumus par piegādi un iegādi un paziņotie daudzumi ir vienādi, pārvades sistēmas operators paziņoto daudzumu piešķir attiecīgajiem balansēšanas portfeliem:

- a) kā izvadi tā tīkla lietotāja balansēšanas portfelim, kurš sniedzis tirdzniecības paziņojumu par piegādi; un

- b) kā ievadi tā tīkla lietotāja balansēšanas portfelim, kurš sniedzis tirdzniecības paziņojumu par iegādi.

6. Ja 5. punktā minētie paziņotie daudzumi nav vienādi, pārvades sistēmas operators vai nu piešķir mazāko paziņoto daudzumu, kas norādīts attiecīgajā tirdzniecības paziņojumā, vai noraida abus tirdzniecības paziņojumus. Piemērojamo noteikumu pārvades sistēmas operators nosaka piemērojamajā transporta līgumā vai citā tiesiski saistošā līgumā.

7. Pakalpojuma sniedzējs nedrīkst tikt kavēts rīkoties tīkla lietotāja uzdevumā, lai pildītu 5. punktā minētos uzdevumus, kuriem vajadzīgs pārvades sistēmas operatora iepriekšējs apstiprinājums.

8. Tīkla lietotājs var iesniegt tirdzniecības paziņojumu gāzes dienā neatkarīgi no tā, vai attiecīgais tīkla lietotājs gāzes dienā ir veicis nomināciju.

9. Šā panta 1.–8. punktu *mutatis mutandis* piemēro pārvades sistēmu operatoriem, kas veic tirdzniecību saskaņā ar 6. panta 3. punkta a) apakšpunktu.

III NODAĻA

TEHNISKĀS DARBĪBAS BALANSĒŠANA

6. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Pārvades sistēmu operators veic balansēšanas darbības, lai:

- a) uzturētu pārvades tīkla darbību tā tehnisko iespēju robežās;

- b) dienas beigās pārvades tīklā sasniegtu tādu pieejamās tīkla bufergāzes apjomu, kas ir citāds, nekā prognozēts pēc ievadēm un izvadēm attiecīgajā gāzes dienā, un kas atbilst ekonomiskai un efektīvai pārvades tīklu darbībai.

2. Veicot balansēšanas darbības, pārvades sistēmas operators attiecībā uz balansēšanas zonu ņem vērā vismaz šādu informāciju:

- a) pārvades sistēmas operatora veiktos aprēķinus par gāzes pieprasījumu gāzes dienā, kurā ir jāveic balansēšanas darbība(-as), kopumā un šīs dienas ietvaros;

- b) informāciju par nominācijām un piešķirumiem, kā arī mērītās gāzes plūsmas;

- c) gāzes spiedienu visā(-os) pārvades tīklā(-os).

3. Pārvades sistēmu operatori veic balansēšanas darbības:
- a) tirdzniecības platformā pārktot vai pārdodot standartizētus īstermiņa produktus; un/vai
 - b) izmantojot balansēšanas pakalpojumus.
4. Veicot balansēšanas darbības, pārvades sistēmas operators ievēro šādus principus:
- a) balansēšanas darbības veic nediskriminējošā veidā;
 - b) balansēšanas darbībās ņem vērā visus pārvades sistēmu operatoru pienākumus pārvaldīt ekonomisku un rentablu pārvades tīklu.

7. pants

Standartizēti īstermiņa produkti

1. Standartizētus īstermiņa produktus tirgo piegādei tekošajā dienā vai nākamajā dienā septiņas dienas nedēļā saskaņā ar piemērojamiem tirdzniecības platformas noteikumiem, par kuriem vienojušies tirdzniecības platformas operators un pārvades sistēmas operators.
2. Ierosinotais tirdzniecības dalībnieks ir tirdzniecības dalībnieks, kas tirdzniecības platformā ievieto tirdzniecības piedāvājumu vai solījumu, un akceptējošais tirdzniecības dalībnieks ir tirdzniecības dalībnieks, kas to pieņem.
3. Tirgojot virtuālo produktu:
- a) viens tirdzniecības dalībnieks sniedz tirdzniecības paziņojumu par iegādi, un otrs tirdzniecības dalībnieks – tirdzniecības paziņojumu par piegādi;
 - b) abos tirdzniecības paziņojumos norāda gāzes daudzumu, ko tirdzniecības dalībnieks, kas sniedz tirdzniecības paziņojumu par piegādi, nodod tirdzniecības dalībniekam, kas sniedz tirdzniecības paziņojumu par iegādi;
 - c) ja izmanto stundā paziņoto daudzumu, to piemēro vienādi visām gāzes dienā atlikušajām stundām, sākot no norādītā sākuma laika, un tam jābūt vienādam ar nulli visās stundās pirms sākuma laika.
4. Tirgojot lokalizētu produktu:
- a) pārvades sistēmas operators nosaka attiecīgos ieejas un izejas punktus vai punktu grupas, ko var izmantot;
 - b) jāizpilda visi 3. punktā paredzētie nosacījumi;
 - c) ierosinotais tirdzniecības dalībnieks maina gāzes daudzumu, kas jāpiegādā pārvades tīklā vai jāizvada no tā konkrētā ieejas vai izejas punktā, par daudzumu, kas vienāds ar paziņoto

daudzumu, un attiecīgi sniedz pārvades sistēmas operatoram apliecinājumu, ka daudzums ir mainīts.

5. Tirgojot temporālu produktu:
- a) jāizpilda 3. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētie nosacījumi;
 - b) piemēro stundā paziņoto daudzumu stundām gāzes dienā, sākot no konkrēta sākuma laika līdz konkrētam beigu laikam, un šis daudzums ir vienāds ar nulli visās stundās pirms sākuma laika un vienāds ar nulli visās stundās pēc beigu laika.
6. Tirgojot temporālu lokalizētu produktu, ievēro 4. punkta a) un c) apakšpunktā un 5. punktā paredzētos nosacījumus.

7. Izveidojot standartizētus īstermiņa produktus, blakus esošu balansēšanas zonu pārvades sistēmu operatori sadarbojas, lai noteiktu attiecīgos produktus. Katrs pārvades sistēmas operators bez liekas kavēšanās informē attiecīgos tirdzniecības platformu operatorus par šādas sadarbības rezultātiem.

8. pants

Balansēšanas pakalpojumi

1. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības iepirkt balansēšanas pakalpojumus tādās situācijās, kad zināms vai paredzams, ka standartizēti īstermiņa produkti nevarēs nodrošināt pārvades tīkla darbību tā tehnisko iespēju robežās, vai gadījumos, kad standartizētu īstermiņa produktu tirdzniecība nav likvida.
2. Lai, izmantojot balansēšanas pakalpojumus, veiktu balansēšanas darbības, pārvades sistēmas operators, kurš iepērk šos balansēšanas pakalpojumus, ņem vērā vismaz šādus faktorus:
- a) kā balansēšanas pakalpojumi saglabās pārvades tīkla darbību tā tehnisko iespēju robežās;
 - b) balansēšanas pakalpojumu reaģēšanas laiku, salīdzinot ar jebkuru pieejamo standartizēto īstermiņa produktu reaģēšanas laiku;
 - c) balansēšanas pakalpojumu iepirkuma un izmantošanas aplēstās izmaksas, salīdzinot ar jebkuru pieejamo standartizēto īstermiņa produktu izmantošanas aplēstajām izmaksām;
 - d) gāzes piegādes vietu;
 - e) pārvades sistēmas operatora prasības attiecībā uz gāzes kvalitāti;
 - f) kādā mērā balansēšanas pakalpojumu iepirkums un izmantošana var ietekmēt gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus likviditāti.

3. Balansēšanas pakalpojumus iepērk, balstoties uz tirgus principiem, izmantojot pārredzamu un nediskriminējošu publiskā iepirkuma procedūru atbilstīgi piemērojamajiem valsts noteikumiem, proti:

- a) pirms līgumsaistību uzņemšanās par balansēšanas pakalpojumu pārvades sistēmas operators publicē neierobežojošu uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus, norādot mērķi, priekšmetu un attiecīgos norādījumus pretendentiem, lai tie varētu piedalīties konkursa procedūrā;
- b) konkursa rezultātus publicē, neskarot sensitīvas komercinformācijas aizsardzību, un katram pretendentam atklāj attiecīgos rezultātus.

4. Īpašās situācijās valsts regulatīvā iestāde var atļaut publiskā konkursa vietā piemērot citu pārredzamu un nediskriminējošu procedūru.

5. Ja vien valsts regulatīvās iestādes lēmumā nav atļauts ilgāks balansēšanas pakalpojuma sniegšanas laiks, balansēšanas pakalpojumu sniegšanas laiks nav ilgāks par vienu gadu, un sākuma datums ietilpst divpadsmit mēnešu periodā no attiecīgo līgumslēdzēju pušu saistību sākuma.

6. Pārvades sistēmas operators reizi gadā pārskata tā balansēšanas pakalpojumu izmantošanu, lai novērtētu, vai pieejami standartizēti īstermiņa produkti labāk atbilstu pārvades sistēmas operatora tehniskās darbības prasībām un vai balansēšanas pakalpojumu izmantošanas apmēru nākamajā gadā varētu samazināt.

7. Pārvades sistēmas operators reizi gadā publicē informāciju par iepirktajiem balansēšanas pakalpojumiem un ar tiem saistītajām izmaksām.

9. pants

Izdevīguma secība

1. Saskaņā ar 6. panta 4. punktā noteiktajiem principiem, pieņemot lēmumu par piemērotu balansēšanas darbību izvēli, pārvades sistēmas operators:

- a) piešķir prioritāti virtuālajiem produktiem, ja un kādā mērā tas ir atbilstīgi, attiecībā pret citiem pieejamiem standartizētiem īstermiņa produktiem;
- b) turpmāk izklāstītajos gadījumos izmanto pārējos īstermiņa standartizētos produktus:
 - 1) lokalizētus produktus, ja nolūkā uzturēt pārvades tīklu tā tehnisko iespēju darbības robežās ir jāmaina gāzes plūsma

konkrētos ieejas un/vai izejas punktos un/vai sākot no konkrēta laikposma gāzes dienā;

- 2) temporālus produktus, ja nolūkā uzturēt pārvades tīklu tā tehnisko iespēju darbības robežās ir jāmaina gāzes plūsma konkrētā laikposmā gāzes dienā; pārvades sistēmas operators temporālu produktu izmanto tikai tad, ja tas būtu ekonomiskāk un efektīvāk nekā pirkt un pārdot virtuālo produktu kopumu vai lokalizētus produktus;
- 3) temporālus lokalizētus produktus, ja nolūkā uzturēt pārvades tīklu tā tehnisko iespēju darbības robežās ir jāmaina gāzes plūsma konkrētos ieejas un/vai izejas punktos un konkrētā laikposmā gāzes dienā; pārvades sistēmas operators temporālu produktu izmanto tikai tad, ja tas būtu ekonomiskāk un efektīvāk nekā pirkt un pārdot lokalizēto produktu kopumu vai lokalizētus produktus;

- c) izmanto balansēšanas pakalpojumus tikai tad, ja saskaņā ar attiecīgā pārvades sistēmas operatora izvērtējumu standartizēti īstermiņa produkti nenodrošinās vai, visticamāk, nenodrošinās vajadzīgos resursus, lai nodrošinātu pārvades tīkla darbību tehnisko iespēju robežās.

Pārvades sistēmas operators ņem vērā izmaksu efektivitāti a)–c) apakšpunktā minētajos attiecīgajos izdevīguma secības līmeņos.

2. Tirgojot standartizētus īstermiņa produktus, pārvades sistēmas operators piešķir prioritāti tekošās dienas produktu izmantošanai, salīdzinot ar nākamās dienas produktiem, ja un ciktāl tas ir atbilstīgi.

3. Pārvades sistēmas operators kā alternatīvu virtuālo produktu un/vai lokalizētu produktu tirgošanai savā(-ās) balansēšanas zonā(-ās) var lūgt valsts regulatīvajai iestādei atļauju tirgoties blakus esošā balansēšanas zonā un transportēt gāzi uz šo balansēšanas zonu un no tās. Lemjot par atļaujas piešķiršanu, valsts regulatīvā iestāde var apsvērt alternatīvus risinājumus, lai uzlabotu vietējā tirgus darbību. Pārvades sistēmas operators un valsts regulatīvā iestāde reizi gadā pārskata piemērojamos noteikumus. Minētās balansēšanas izmantošana neliedz tīkla lietotājiem piekļūt attiecīgajam starpsavienojuma punktam un izmantot tā jaudu.

4. Pārvades sistēmas operators katru gadu publicē informāciju par to balansēšanas darbību izmaksām, biežumu un daudzumu, kas veiktas saskaņā ar 1. punktā noteiktajām prasībām, un to balansēšanas darbību izmaksām, biežumu un daudzumu, kas veiktas saskaņā ar 3. punktu.

10. pants

Tirdzniecības platforma

1. Lai iepirktu standartizētus īstermiņa produktus, pārvades sistēmas operators veic tirdzniecību tirdzniecības platformā, kas atbilst ikvienam no šiem kritērijiem:

- a) nodrošina pietiekamu atbalstu visā gāzes dienā, lai tīkla lietotāji varētu veikt tirdzniecību, bet pārvades sistēmu operatori varētu veikt atbilstīgas balansēšanas darbības, izmantojot tirdzniecību ar attiecīgiem standartizētiem īstermiņa produktiem;
- b) nodrošina pārredzamu un nediskriminējošu piekļuvi;
- c) sniedz pakalpojumus, pamatojoties uz vienlīdzīgiem nosacījumiem;
- d) nodrošina anonīmu tirdzniecību vismaz līdz brīdim, kamēr darījums ir noslēgts;
- e) sniedz visiem tirdzniecības dalībniekiem sīku pārskatu par pašreizējiem priekšlikumiem un solījumiem;
- f) nodrošina pārvades sistēmas operatoram pienācīgu informāciju par visiem tirdzniecības darījumiem.

2. Pārvades sistēmas operators cenšas nodrošināt vismaz vienas tirdzniecības platformas atbilstību visiem 1. punktā minētajiem kritērijiem. Ja pārvades sistēmas operatoram nav izdevies nodrošināt, lai vismaz viena tirdzniecības platforma atbilstu šiem kritērijiem, tas veic vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu balansēšanas platformu vai kopēju balansēšanas platformu saskaņā ar 47. pantu.

3. Pēc katra tirdzniecības darījuma noslēgšanas tirdzniecības platformas operators tirdzniecības dalībniekiem dara zināmu pietiekamu informāciju, kas vajadzīga, lai apstiprinātu tirdzniecības darījumu.

4. Tirdzniecības dalībnieks atbild par tirdzniecības paziņojuma iesniegšanu pārvades sistēmas operatoram saskaņā ar 5. pantu, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar tirdzniecības platformai piemērojamajiem noteikumiem atbildība ir nodota tirdzniecības platformas operatoram vai trešai pusei.

5. Tirdzniecības platformas operators:

- a) pēc katra tirdzniecības darījuma bez liekas kavēšanās publicē pirkšanas robežcenas un pārdošanas robežcenas dinamiku; vai
- b) pārvades sistēmas operatoram sniedz informāciju, ja pārvades sistēmas operators nolemj publicēt pirkšanas robežcenas un pārdošanas robežcenas dinamiku; pārvades sistēmas operators bez liekas kavēšanās publicē šo informāciju.

Ja vienā balansēšanas zonā ir vairāk nekā viens tirdzniecības platformas operators, piemēro b) apakšpunktu.

6. Tirdzniecības platformas operators ļauj tīkla lietotājiem tirgoties savā tirdzniecības platformā tikai tādā gadījumā, ja tiem ir tiesības sniegt tirdzniecības paziņojumus.

7. Pārvades sistēmas operators, neskarot citus tiesībsargāšanas līdzekļus, kas saskaņā ar tirdzniecības platformai piemērojamajiem noteikumiem šādā gadījumā varētu būt pieejami tirdzniecības platformas operatoram, bez liekas kavēšanās informē tirdzniecības platformas operatoru, ja saskaņā ar spēkā esošajiem piemērojamajiem līguma noteikumiem tīkla lietotājs ir zaudējis tiesības sniegt tirdzniecības paziņojumus un tāpēc ir zaudējis arī tiesības tirgoties tirdzniecības platformā.

11. pants

Stimuli

1. Lai veicinātu gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus likviditāti, valsts regulatīvā iestāde var stimulēt pārvades sistēmas operatoru veikt balansēšanas darbības efektīvi vai maksimāli veikt balansēšanas darbības, izmantojot standartizētu īstermiņa produktu tirdzniecību.

2. Pārvades sistēmas operators var iesniegt apstiprināšanai valsts regulatīvajā iestādē stimulēšanas mehānismu, kas atbilst šajā regulā noteiktajiem vispārīgajiem principiem.

3. Pirms 2. punktā minētā priekšlikuma iesniegšanas pārvades sistēmas operators pēc savas iniciatīvas vai pēc valsts regulatīvās iestādes pieprasījuma var apspriesties ar ieinteresētajām pusēm.

4. Stimulēšanas mehānisms:

- a) ir pamatots uz pārvades sistēmas operatora darbības rezultātiem, kas paredz ierobežotu maksājumu, ko pārvades sistēmas operatoram maksā par darbības rādītāju pārsniegšanu un ko pārvades sistēmas operators maksā par darbības rādītāju neizpildi, ko mēra, salīdzinot ar iepriekš noteiktiem darbības mērķiem, kas *inter alia* var ietvert ar izmaksām saistītus mērķus;
- b) ņem vērā pārvades sistēmas operatora rīcībā esošos līdzekļus darbības rādītāju kontrolei;
- c) nodrošina, ka tā piemērošana precīzi atspoguļo pienākumu sadali iesaistīto pušu starpā;
- d) tiek piemērots tā gāzes tirgus, kurā to paredzēts ieviest, attīstības līmenim;
- e) regulāri tiek pārskatīts; to dara valsts regulatīvā iestāde, cieši sadarbojoties ar pārvades sistēmas operatoru, lai izvērtētu, vai un kādā mērā varētu būt vajadzīgi tā grozījumi.

IV NODAĻA

NOMINĀCIJAS

12. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Gāzes daudzumu, ko paziņo nominācijā un renominācijā, izsaka vai nu kWh/d – dienas nominācijām un renominācijām, vai kWh/h – stundas nominācijām un renominācijām.

2. Pārvades sistēmas operators papildus šajā regulā noteiktajām prasībām var prasīt tīkla lietotājiem sniegt papildu informāciju par nominācijām un renominācijām, *inter alia* iekļaujot precīzas, atjauninātas un pietiekami detalizētas prognozes attiecībā uz paredzētajām ievadēm un izvadēm – atbilstīgi pārvades sistēmas operatora konkrētajām vajadzībām.

3. Regulas 13. līdz 16. pantu par nominācijām un renominācijām attiecībā uz negrupētas jaudas produktiem *mutatis mutandis* piemēro nominācijām un renominācijām, kas attiecas uz grupētas jaudas produktiem. Pārvades sistēmu operatori sadarbojas, lai starpsavienojumu punktos saistītiem produktiem piemērotu nominācijas un renominācijas noteikumus.

4. Regulas 15. panta 3. punkta un 17. panta 1. punkta piemērošana neskar minimālo atslēgšanas sagatavošanās laiku, kas minēts Komisijas 2013. gada 14. oktobra Regulas (ES) Nr. 984/2013, ar ko izveido gāzes pārvades sistēmu jaudas sadales mehānismu tīkla kodeksu un papildina Regulu (EK) Nr. 715/2009⁽¹⁾, 22. pantā.

13. pants

Informācija par nominācijām un renominācijām starpsavienojumu punktos

Nominācijās un renominācijās, ko tīkla lietotāji paziņo pārvades sistēmu operatoriem attiecībā uz starpsavienojumu punktiem, ietver vismaz šādu informāciju:

- 1) starpsavienojuma punkta identifikāciju;
- 2) gāzes plūsmas virzienu;
- 3) tīkla lietotāja identifikāciju vai, ja piemērojams, tā balansēšanas portfeļa identifikāciju;
- 4) tīkla lietotāja darījumu partnera identifikāciju vai, ja piemērojams, tā balansēšanas portfeļa identifikāciju;
- 5) nominācijā vai renominācijā paziņotās gāzes plūsmas sākuma un beigu laiku;
- 6) gāzes dienu D;

⁽¹⁾ OV L 273, 15.10.2013., 5. lpp.

7) transportējamās gāzes daudzumu.

14. pants

Nominācijas procedūra starpsavienojumu punktos

1. Tīkla lietotājam ir tiesības pārvades sistēmas operatoram iesniegt gāzes dienas D nomināciju ne vēlāk kā gāzes dienas D–1 nominācijas termiņā. Nominācijas termiņš ir gāzes dienā D–1 pulksten 13.00 pēc UTC (ziemas laiks) vai pulksten 12.00 pēc UTC (vasaras laiks).

2. Pārvades sistēmas operators ņem vērā pēdējo nomināciju, ko saņēmis no tīkla lietotāja pirms nominācijas termiņa beigām.

3. Pārvades sistēmas operators attiecīgajiem tīkla lietotājiem nosūta paziņojumu par apstiprināto daudzumu ne vēlāk par gāzes dienas D–1 apstiprināšanas termiņa beigām. Apstiprināšanas termiņš ir gāzes dienā D–1 pulksten 15.00 pēc UTC (ziemas laiks) vai pulksten 14.00 pēc UTC (vasaras laiks).

4. Pārvades sistēmu operatori abās starpsavienojuma punkta pusēs var vienoties par pirmsnominācijas cikla piedāvāšanu, kur:

- a) tīkla lietotājiem nav obligāti jāiesniedz nominācijas;
- b) tīkla lietotāji pārvades sistēmu operatoriem var iesniegt nominācijas gāzes dienai D ne vēlāk kā pulksten 12.00 pēc UTC (ziemas laiks) vai pulksten 11.00 pēc UTC (vasaras laiks) gāzes dienā D–1;
- c) pārvades sistēmas operators attiecīgajiem tīkla lietotājiem nosūta ziņojumu par apstrādātajiem daudzumiem ne vēlāk kā pulksten 12.30 pēc UTC vai, ja piemēro vasaras laiku, – pulksten 11.30 pēc UTC gāzes dienā D–1.

5. Ja tīkla lietotājs līdz nominācijas iesniegšanas termiņa beigām nav iesniedzis derīgu nomināciju, attiecīgie pārvades sistēmu operatori var piemērot noklusējuma nominācijas noteikumu, par kuru ir vienojušies šie pārvades sistēmu operatori. Spēkā esošo noklusējuma nominācijas noteikumu starpsavienojuma punktā dara zināmu pārvades sistēmu operatoru tīkla lietotājiem.

15. pants

Renominācijas procedūra starpsavienojumu punktos

1. Tīkla lietotājam ir tiesības iesniegt renominācijas periodā, kas sākas tūlīt pēc apstiprināšanas termiņa beigām un beidzas ne agrāk kā trīs stundas pirms gāzes dienas D beigām. Pārvades sistēmas operators renominācijas ciklu sāk katras renominācijas perioda stundas sākumā.

2. Pārvades sistēmas operators renominācijas ciklā ņem vērā pēdējo renomināciju, ko saņēmis no tīkla lietotāja pirms renominācijas cikla sākuma.

3. Pārvades sistēmas operators attiecīgajiem tīkla lietotājiem nosūta ziņojumu par apstiprināto daudzumu ne vēlāk kā divu stundu laikā pēc katra renominācijas cikla sākuma. Gāzes plūsmas faktiskas izmaiņas sākas divas stundas pēc renominācijas cikla sākuma, izņemot gadījumus, kad:

a) tīkla lietotājs ir pieprasījis vēlāku laiku; vai

b) pārvades sistēmas operators ir atļāvis agrāku laiku.

4. Pieņem, ka jebkuras gāzes plūsmas izmaiņas sākas katras stundas sākumā.

16. pants

Īpaši noteikumi starpsavienojumu punktos

1. Ja vienā starpsavienojuma punktā vienlaikus ir dienas un stundas nominācijas un renominācijas, pārvades sistēmu operatori vai valstu regulatīvās iestādes (attiecīgos gadījumos) var apspriesties ar ieinteresētajām pusēm, lai noteiktu, vai abās šā starpsavienojuma punkta pusēs būtu jāiesniedz harmonizētas nominācijas un renominācijas. Apspriešanās jāapsver vismaz šādi faktori:

a) finansiālā ietekme uz pārvades sistēmu operatoriem un tīkla lietotājiem;

b) ietekme uz pārrobežu tirdzniecību;

c) ietekme uz dienas balansēšanas režīmu starpsavienojuma(-u) punktā(-os).

2. Pēc minētās apspriešanās ierosinātos grozījumus, ja tādi ir, apstiprina valsts regulatīvās iestādes. Tiklīdz grozījumi ir apstiprināti, pārvades sistēmu operatori attiecīgi groza pastāvošos starpsavienojumam piemērojamos līgumus un transporta līgumus vai citus tiesiski saistošus līgumus un publicē šos grozījumus.

17. pants

Nomināciju un renomināciju noraidīšana vai pieprasītā gāzes daudzuma maiņa starpsavienojumu punktos

1. Pārvades sistēmu operatori drīkst noraidīt:

a) nomināciju vai renomināciju ne vēlāk kā divas stundas pēc nominācijas iesniegšanas termiņa beigām vai renominācijas cikla sākuma, ja:

i) tās saturs neatbilst prasībām;

ii) to ir iesniegusi struktūra, kas nav tīkla lietotājs;

iii) dienas nominācijas un renominācijas pieņemšanas gadījumā netiešās nominētās plūsmas rādītājs kļūst negatīvs;

iv) tā pārsniedz tīkla lietotājam piešķirto jaudu;

b) renomināciju ne vēlāk kā divas stundas pēc renominācijas cikla sākuma arī šādos gadījumos:

i) tā pārsniedz tīkla lietotājam atlikušajās stundās piešķirto jaudu, izņemot gadījumus, kad šī renominācija ir iesniegta, lai pieprasītu atslēdzamu jaudu, ja tādu piedāvā pārvades sistēmas operators;

ii) stundas renominācijas pieņemšanas gadījumā rodas paredzamā gāzes plūsmas maiņa pirms renominācijas cikla beigām.

2. Pārvades sistēmas operators nenoraida tīkla lietotāja nomināciju un renomināciju, pamatojoties tikai uz to, ka šā tīkla lietotāja paredzētā ievade nav vienāda ar paredzēto izvadi.

3. Ja renominācija ir noraidīta, pārvades sistēmas operators izmanto pēdējo apstiprināto tīkla lietotāja daudzumu, ja tāds ir.

4. Neskarot īpašos noteikumus, ko piemēro attiecībā uz atslēdzamu jaudu un jaudu, uz kuru attiecas pārslodzes novēršanas noteikumi, pārvades sistēmas operators nominācijā un renominācijā pieprasīto gāzes daudzumu principā var grozīt tikai izņēmuma gadījumos un ārkārtas situācijās, ja ir acīmredzams sistēmas drošības un stabilitātes apdraudējums. Pārvades sistēmu operatori par visām šādām darbībām paziņo valsts regulatīvajai iestādei.

18. pants

Nominācijas un renominācijas procedūra punktos, kas nav starpsavienojumu punkti

1. Ja tas jau nav noteikts, valsts regulatīvā iestāde pēc apspriešanās ar pārvades sistēmas operatoru nosaka, kuros punktos, kas nav starpsavienojumu punkti, jāpiemēro nominācijas un renominācijas procedūra.

2. Ja punktos, kas nav starpsavienojumu punkti, tiek prasīts piemērot nominācijas un renominācijas procedūru, piemēro šādus principus:

a) tīkla lietotājiem ir tiesības iesniegt gāzes dienas renominācijas;

b) pārvades sistēmas operators, ievērojot 17. pantā minētos termiņus, apstiprina vai noraida iesniegtās nominācijas un renominācijas.

V NODAĻA

DIENAS NEBALANSA MAKSA

19. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Tīkla lietotāji maksā vai (attiecīgi) ir tiesīgi saņemt dienas nebalansa maksu par savu dienas nebalansa daudzumu katrā gāzes dienā.

2. Dienas nebalansa maksu norāda atsevišķi pārvades sistēmas operatora rēķinos tīkla lietotājiem.

3. Dienas nebalansa maksā atspoguļo izmaksas, un tajā ņem vērā pārvades sistēmas operatora balansēšanas darbību cenas, ja tādas ir, un nelielu korekciju, kā paredzēts 22. panta 6. punktā.

20. pants

Dienas nebalansa maksas aprēķināšanas metodika

1. Pārvades sistēmas operators valsts regulatīvajai iestādei iesniedz apstiprināšanai metodiku, ko izmanto, lai aprēķinātu dienas nebalansa maksu, ko piemēro tā balansēšanas zonā.

2. Pēc apstiprināšanas metodiku, ko izmanto, lai aprēķinātu dienas nebalansa maksu, publicē attiecīgajā tīmekļa vietnē. Laikus publicē šīs metodikas atjauninājumu.

3. Metodikā, ko izmanto, lai aprēķinātu dienas nebalansa maksu, iekļauj:

- a) regulas 21. pantā minēto dienas nebalansa daudzuma aprēķināšanu;
- b) piemērojamās cenas aprēķinu, kas minēts 22. pantā; un
- c) visus citus nepieciešamos rādītājus.

21. pants

Dienas nebalansa daudzuma aprēķināšana

1. Pārvades sistēmu operators katram tīkla lietotāja balansēšanas portfelim katras gāzes dienas nebalansa daudzumu aprēķina, izmantojot šādu formulu:

dienas nebalansa daudzums = ievades – izvades.

2. Dienas nebalansa daudzuma aprēķinu atbilstīgi pielāgo, ja:

- a) tiek piedāvāts tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojums; un/vai

b) cits pasākums, kur tīkla lietotāji nodrošina gāzi, tostarp gāzi natūrā, lai segtu:

- i) tādas gāzes zudumus, ko neuzskaita kā izvadītu no sistēmas, piemēram, zudumus, kļūdas mērījumos; un/vai
- ii) pārvades sistēmas operatora izmantoto gāzi sistēmas darbības nodrošināšanai, piemēram, kurināmo gāzi pašpārtīņam.

3. Ja tīkla lietotāja gāzes dienā ievadīto daudzumu summa ir vienāda ar gāzes dienā izvadīto daudzumu summu, uzskata, ka tīkla lietotājam šajā gāzes dienā ir balanss.

4. Ja tīkla lietotāja gāzes dienā ievadīto daudzumu summa nav vienāda ar gāzes dienā izvadīto daudzumu summu, uzskata, ka tīkla lietotājam šajā gāzes dienā nav balansa, un piemēro nebalansa maksu saskaņā ar 23. pantu.

5. Pārvades sistēmas operators nodrošina tīkla lietotājam sākotnējos un galīgos dienas nebalansa daudzumus saskaņā ar 37. pantu.

6. Dienas nebalansa maksas pamatā ir galīgais dienas nebalansa daudzums.

22. pants

Piemērojamā cena

1. Lai aprēķinātu dienas nebalansa maksu saskaņā ar 23. pantu, piemērojamo cenu nosaka šādi:

- a) pārdošanas robežcena, ja dienas nebalansa daudzums ir pozitīvs (t. i., tīkla lietotāja ievadītais daudzums gāzes dienā ir lielāks par izvadīto daudzumu šajā gāzes dienā); vai
- b) pirkšanas robežcena, ja dienas nebalansa daudzums ir negatīvs (t. i., tīkla lietotāja izvadītais daudzums gāzes dienā ir lielāks par ievadīto daudzumu šajā gāzes dienā).

2. Pārdošanas robežcenu un pirkšanas robežcenu katrai gāzes dienai aprēķina šādi:

a) pārdošanas robežcena ir zemākā no šīm cenām:

- i) visu to virtuālo produktu iegādes darījumu, kuros iesaistīts pārvades sistēmas operators, zemākā cena gāzes dienā; vai
- ii) vidējā svērtā gāzes cena gāzes dienā, no kā atņemta neliela korekcija;

b) pirkšanas robežcena ir augstākā no šīm cenām:

i) visu to virtuālo produktu pārdošanas darījumu, kuros iesaistīts pārvades sistēmas operators, augstākā cena gāzes dienā; vai

ii) vidējā svērtā gāzes cena gāzes dienā, kam pieskaitīta neliela korekcija.

3. Lai noteiktu pārdošanas robežcenu, pirkšanas robežcenu un vidējo svērtu cenu, attiecīgajiem tirdzniecības darījumiem ir jābūt veiktiem tirdzniecības platformās, ko iepriekš identificējuši pārvades sistēmas operatori un apstiprinājusi valsts regulatīvā iestāde. Vidējā svērtā cena ir vidējā svērtā enerģijas cena virtuālu produktu tirdzniecības darījumos, ko veic virtuālā tirdzniecības punktā attiecībā uz gāzes dienu.

4. Paredz noklusējuma noteikumu gadījumam, ja saskaņā ar 2. punkta a) un b) apakšpunktu nevar aprēķināt pārdošanas robežcenu un/vai pirkšanas robežcenu.

5. Ar valsts regulatīvās iestādes apstiprinājumu, nosakot pārdošanas robežcenu, pirkšanas robežcenu un vidējo svērtu cenu, var ņemt vērā lokalizētu produktu cenas, ja to ierosina pārvades sistēmas operators, attiecīgi ņemot vērā pārvades sistēmas operatora lokalizētu produktu izmantojumu.

6. Neliela korekcija:

a) stimulē tīkla lietotājus balansēt savas ievades un izvades;

b) tiek izstrādāta un piemērota nediskriminējošā veidā, lai:

i) neatturētu ienācējus tirgū;

ii) netraucētu konkurences tirgu attīstību;

c) neatstāj negatīvu ietekmi uz pārrobežu tirdzniecību;

d) nerada tīkla lietotājiem pārmērīgu finansiālu slogu saistībā ar dienas nebalansa maksu.

7. Nelielās korekcijas lielums pirkšanas robežcenai un pārdošanas robežcenai var atšķirties. Nelielas korekcijas vērtība nepārsniedz 10 % no vidējās svērtās cenas, izņemot gadījumus, kad attiecīgais pārvades sistēmas operators valsts regulatīvajai iestādei var pamatot citu vērtību un saņem apstiprinājumu saskaņā ar 20. pantu.

23. pants

Dienas nebalansa maksa

1. Lai aprēķinātu katra tīkla lietotāja dienas nebalansa maksu, pārvades sistēmas operators reizina tīkla lietotāja dienas

nebalansa daudzumu ar piemērojamo cenu, kas noteikta saskaņā ar 22. pantu.

2. Dienas nebalansa maksu piemēro šādi:

a) ja tīkla lietotāja dienas nebalansa daudzums gāzes dienā ir pozitīvs, tad uzskata, ka šis tīkla lietotājs pārvades sistēmas operatoram ir pārdevis gāzes daudzumu, kas vienāds ar dienā balansēto daudzumu, un tāpēc viņam no pārvades sistēmas operatora ir tiesības saņemt kredītu dienas nebalansa maksai; un

b) ja tīkla lietotāja dienas nebalansa daudzums gāzes dienā ir negatīvs, tad uzskata, ka šis tīkla lietotājs no pārvades sistēmas operatora ir nopircis gāzes daudzumu, kas vienāds ar dienā balansēto daudzumu, un tāpēc viņam ir jāmaksā pārvades sistēmas operatoram dienas nebalansa maksa.

VI NODAĻA

TEKOŠĀS DIENAS SAISTĪBAS

24. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības piemērot tekošās dienas saistības tikai tādēļ, lai stimulētu tīkla lietotājus pārvaldīt savu tekošās dienas pozīciju ar nolūku nodrošināt sava pārvades tīkla sistēmas integritāti un samazināt vajadzību veikt balansēšanas darbības.

2. Ja pārvades sistēmas operatoram ir jāsniedz informācija tīkla lietotājiem, lai ļautu tiem pārvaldīt situāciju, kas saistīta ar tekošās dienas pozīcijām, tas to sniedz regulāri. Attiecīgā gadījumā šo informāciju sniedz pēc katra tīkla lietotāja vienreiz iesniegta pieprasījuma.

25. pants

Tekošās dienas saistību veidi

Ir trīs tekošās dienas saistību veidi, un katrs no tiem stimulē tīkla lietotāju sasniegt konkrētu mērķi, kas noteikts šajā pantā.

1. Tekošās dienas saistības sistēmas mērogā

piemēro, lai stimulētu tīkla lietotājus nodrošināt pārvades tīkla darbību tehnisko iespēju robežās, un tajās nosaka:

a) pārvades tīkla darbības tehnisko iespēju robežas, kurās tas jāuztur;

b) darbības, ko tīkla lietotāji var veikt, lai uzturētu pārvades tīkla darbību tehnisko iespēju robežās;

- c) attiecīgās balansēšanas darbības, ko veic pārvades tīkla operators, kad pārvades tīkla darbības tehnisko iespēju robežas ir sasniegtas vai ir gandrīz sasniegtas;
- d) izmaksu un/vai ieņēmumu sadali tīkla lietotājiem un/vai pārvades sistēmas operatora veikto balansēšanas darbību ietekmi uz šo tīkla lietotāju pozīciju tekošās dienas laikā;
- e) attiecīgo maksu, kuras pamatā ir tīkla lietotāja individuālā pozīcija tekošās dienas laikā.

2. Tekošās dienas saistības balansēšanas portfeļa mērogā

piemēro, lai stimulētu tīkla lietotājus saglabāt individuālo pozīciju gāzes dienā iepriekš noteiktā diapazonā, un tajās nosaka:

- a) katra balansēšanas portfeļa diapazonu, kas attiecīgajā balansēšanas portfeli jāievēro;
- b) minētā diapazona noteikšanas kārtību;
- c) sekas, kas rodas tīkla lietotājiem, ja tie neiekļaujas definētajā diapazonā, un – attiecīgos gadījumos – precīzu aprakstu par to, kā tiek aprēķināta attiecīgā maksa;
- d) attiecīgo maksu, kuras pamatā ir tīkla lietotāja individuālā pozīcija tekošās dienas laikā.

3. Tekošās dienas saistības ieejas-izejas punkta mērogā

piemēro, lai stimulētu tīkla lietotājus ierobežot gāzes plūsmas vai gāzes plūsmas svārstības, ievērojot īpašos noteikumus konkrētos ieejas-izejas punktos, un tajās nosaka:

- a) gāzes plūsmas un/vai gāzes plūsmas svārstību ierobežojumus;
- b) ieejas un/vai izejas punktu vai ieejas un/vai izejas punktu grupas, kuriem piemēro šos ierobežojumus;
- c) nosacījumus, saskaņā ar kuriem šos ierobežojumus piemēro;
- d) sekas, ko rada šo ierobežojumu neievērošana.

Šis pienākums papildina jebkurus citus ar galapatērētājiem noslēgtus līgumus, kur cita starpā ietverti konkrēti vietējie ierobežojumi un saistības attiecībā uz fizisko gāzes plūsmu.

26. pants

Tekošās dienas saistībām piemērojamās prasības

1. Pārvades sistēmas operators var ierosināt valsts regulatīvajai iestādei ieviest tekošās dienas saistības vai to grozījumus.

Priekšlikums var ietvert dažādu 25. pantā aprakstīto saistību veidu kombināciju, ja vien tas atbilst 2. punktā noteiktajiem kritērijiem. Pārvades sistēmas operatora tiesības iesniegt priekšlikumu neskar valsts regulatīvās iestādes tiesības pieņemt lēmumu pēc savas iniciatīvas.

2. Jebkurām tekošās dienas saistībām jāatbilst šādiem kritērijiem:

- a) tekošās dienas saistības un attiecīgā tekošās dienas maksa, ja tāda ir, nedrīkst radīt nevajadzīgus šķēršļus pārrobežu tirdzniecībai un ierobežot jaunu tīkla lietotāju ienākšanu attiecīgajā tirgū;
- b) tekošās dienas saistības piemēro tikai tad, ja tīkla lietotāji pirms iespējamās tekošās dienas maksas piemērošanas tīkla lietotāju izvadēm un/vai ievadēm ir atbilstīgi informēti un tiem ir pienācīgi līdzekļi situācijas pārvaldībai;
- c) tīkla lietotāju galvenās izmaksas, ko rada balansēšanas saistības, attiecas uz tīkla lietotāju pozīciju gāzes dienas beigās;
- d) ciktāl iespējams, tekošās dienas maksām jāatspoguļo pārvades sistēmas operatora izmaksas, veicot attiecīgās balansēšanas darbības;
- e) tekošās dienas saistības neietekmē tīkla lietotājus tā, ka gāzes dienas beigās tie finansiāli ir nulles pozīcijā;
- f) ieviešot tekošās dienas saistības, lai panāktu pārvades tīkla darbības ekonomisku un efektīvu darbību, gūtais labums ir lielāks nekā iespējamā negatīvā ietekme, tostarp uz virtuālajā tirdzniecības punktā veiktu tirdzniecības darījumu likviditāti.

3. Pārvades sistēmas operators var ierosināt dažādas tekošās dienas saistības dažādām ieejas vai izejas punktu kategorijām, lai labāk stimulētu dažādu kategoriju tīkla lietotājus ar mērķi novērst šķērssubsidēšanu. Pārvades sistēmas operatora tiesības iesniegt priekšlikumu neskar valsts regulatīvās iestādes tiesības pieņemt lēmumu pēc savas iniciatīvas.

4. Pārvades sistēmas operators apspriežas ar ieinteresētajām pusēm, tostarp valsts regulatīvajām iestādēm, iesaistītajiem sadales sistēmu operatoriem un pārvades sistēmu operatoriem blakus esošās balansēšanas zonās par jebkurām tekošās dienas saistībām, ko tas plāno ieviest, tostarp metodēm un pieņēmumiem, kas izmantoti, lai pamatotu, ka šis priekšlikums atbilst 2. punktā noteiktajiem kritērijiem.

5. Pēc apspriešanās procedūras pārvades sistēmas operators sagatavo ieteikumu dokumentu, kur ietver galīgo priekšlikumu un kur ir analizēta:

- a) tekošās dienas saistību nepieciešamība, ņemot vērā pārvades sistēmas tīkla rādītājus un pārvades sistēmas operatoram pieejamo fleksibilitāti, ko panāk, pērkot vai pārdodot standartizētus īstermiņa produktus vai izmantojot balansēšanas pakalpojumus saskaņā ar III nodaļu;
- b) pieejamā informācija, kas tīkla lietotājiem vajadzīga, lai laikus pārvaldītu savas tekošās dienas pozīcijas;
- c) paredzamā finansiālā ietekme uz tīkla lietotājiem;
- d) ietekme uz jauniem tīkla lietotājiem, kas ienāk attiecīgajā tirgū, tostarp jebkāda negatīvā ietekme uz šo procesu;
- e) ietekme uz pārrobežu tirdzniecību, tostarp iespējamā ietekme uz balansēšanu blakus esošās balansēšanas zonās;
- f) ietekme uz gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgu, tostarp tā likviditāti;
- g) tekošās dienas saistību nediskriminējošais raksturs.

6. Pārvades sistēmas operators iesniedz ieteikumu dokumentu valsts regulatīvajai iestādei ar nolūku saņemt apstiprinājumu priekšlikumam saskaņā ar 27. pantā noteikto procedūru. Vienlaikus pārvades sistēmas operators publicē šo ieteikumu dokumentu, ievērojot visus konfidencialitātes pienākumus, kas uz to var attiekties, kā arī nosūta to *ENTSOG* informācijai.

27. pants

Valsts regulatīvās iestādes lēmumu pieņemšanas procedūra

1. Valsts regulatīvā iestāde pieņem pamatotu lēmumu un publicē to sešu mēnešu laikā pēc pilnīga ieteikumu dokumenta saņemšanas. Lemjot par ierosināto tekošās dienas saistību apstiprināšanu, valsts regulatīvā iestāde novērtē, vai tekošās dienas saistības atbilst kritērijiem, kas noteikti 26. panta 2. punktā.

2. Pirms pamatotā lēmuma pieņemšanas valsts regulatīvā iestāde apspriežas ar blakusesošo dalībvalstu regulatīvajām iestādēm un ņem vērā to atzinumus. Blakus esošo valstu regulatīvā(-ās) iestāde(-es) par 1. punktā minēto lēmumu var lūgt aģentūras atzinumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 713/2009 7. panta 4. punktu.

28. pants

Esošās tekošās dienas saistības

Ja pārvades sistēmas operators dienā, kad stājas spēkā šī regula, jau piemēro tekošās dienas saistības, sešu mēnešu laikā no minētā datuma pārvades sistēmas operators, ievērojot procedūru, kas noteikta 26. panta 5. līdz 7. punktā, iesniedz tekošās dienas saistības valsts regulatīvajai iestādei, lai saskaņā ar 27. pantu saņemtu atļauju šo saistību turpmākai izmantošanai.

VII NODAĻA

NEUTRALITĀTES NOTEIKUMI

29. pants

Neitralitātes principi

1. Pārvades sistēmas operators negūst vai nezaudē, veicot maksājumus un saņemot dienas nebalansa maksas, tekošās dienas maksas, balansēšanas darbību maksas un citas maksas, kas saistītas ar balansēšanas darbībām, par kurām uzskatāmas darbības, ko pārvades sistēmas operators veic, lai pildītu šajā regulā noteiktos pienākumus.

2. Pārvades sistēmas operators uz tīkla lietotājiem attiecina:

a) visas izmaksas un ieņēmumus, ko izraisa dienas nebalansa maksas un tekošās dienas maksas;

b) visas izmaksas un ieņēmumus, ko izraisa balansēšanas darbības, kas tiek veiktas saskaņā ar 9. pantu, izņemot gadījumus, kad valsts regulatīvā iestāde uzskata, ka saskaņā ar piemērojamiem valsts noteikumiem šīs izmaksas un ieņēmumi radušies neefektīvi. Šos apsvērumus pamato ar novērtējumu:

i) kurā pierāda, kādā mērā pārvades sistēmas operators, atbilstoši rīkojoties, būtu varējis samazināt balansēšanas darbību radītās izmaksas; un

ii) kuru sagatavo, ņemot vērā pārvades sistēmas operatoram pieejamo informāciju, laiku un līdzekļus brīdī, kad tas pieņēma lēmumu veikt balansēšanas darbības;

c) visas citas izmaksas un ieņēmumus, kas saistīti ar balansēšanas darbībām, ko veic pārvades sistēmas operators, izņemot gadījumus, kad valsts regulatīvā iestāde uzskata, ka saskaņā ar piemērojamiem valsts noteikumiem šīs izmaksas un ieņēmumi ir neefektīvi.

3. Ja tiek ieviests stimuls nolūkā veicināt balansēšanas darbību efektivitāti, kopējie radītie finansiālie zaudējumi jāierobežo līdz pārvades sistēmu operatora neefektīvajām izmaksām un zaudējumiem.

4. Pārvades sistēmu operatori publicē atbilstīgos datus par apkopotām maksām, kas minētas 1. punktā, un apkopotām balansēšanas neitralitātes maksām vismaz tikpat bieži, cik par attiecīgajām maksām tiek izrakstīti rēķini tīkla lietotājiem, taču ne retāk kā reizi mēnesī.

5. Neatkarīgi no 1. un 2. punkta pārvades sistēmas operatoram par balansēšanas pienākuma veikšanu var piemērot 11. pantā minēto stimulēšanas mehānismu.

30. pants

Balansēšanas neitralitātes naudas plūsmas

1. Balansēšanas neitralitātes maksu maksā attiecīgais tīkla lietotājs, vai tā tiek maksāta attiecīgajam tīkla lietotājam.

2. Valsts regulatīvā iestāde nosaka vai apstiprina un publicē balansēšanas neitralitātes maksas aprēķināšanas metodiku, ietverot to sadali starp tīkla lietotājiem un kredītriska pārvaldības noteikumus.

3. Balansēšanas neitralitātes maksai jābūt samērīgai ar to, kādā mērā tīkla lietotājs izmanto attiecīgos ieejas vai izejas punktus vai pārvades tīklu.

4. Izrakstot rēķinu tīkla lietotājiem, balansēšanas neitralitātes maksu norāda atsevišķi, un rēķinam pievieno pietiekamu papildinformāciju, kas paredzēta 2. punktā minētajā metodikā.

5. Ja piemēro informēšanas modeļa 2. variantu un līdz ar to balansēšanas neitralitātes maksu var pamatot ar prognozētajām izmaksām un ieņēmumiem, metodika, ko pārvades sistēmas operators piemēro balansēšanas neitralitātes maksas aprēķināšanai, ietver noteikumus atsevišķai balansēšanas neitralitātes maksai attiecībā uz retāk nekā ik dienas mērītajām izvadēm.

6. Attiecīgos gadījumos metodika, ko pārvades sistēmas operators piemēro balansēšanas neitralitātes maksas aprēķināšanai, var ietvert noteikumus balansēšanas neitralitātes maksas elementu dalīšanai un vēlākai atbilstošo summu sadalei starp tīkla lietotājiem, lai ierobežotu šķērssubsīdijas.

31. pants

Kredītriska pārvaldības noteikumi

1. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības veikt vajadzīgos pasākumus un tīkla lietotājiem piemērot attiecīgas līgumprasības, tostarp finanšu nodrošinājuma garantijas, lai mazinātu risku, kas saistīts ar 29. un 30. pantā minēto maksu maksājumsaistību neizpildi.

2. Līgumprasībām jābūt pārredzamām, vienlīdzīgām, samērīgām ar to nolūku un noteiktām metodikā, kas minēta 30. panta 2. punktā.

3. Tīkla lietotāja maksājumsaistību neizpildes gadījumā pārvades sistēmas operators nav atbildīgs par nekādiem radītajiem zaudējumiem, ja ir pienācīgi ieviesti 1. un 2. punktā minētie pasākumi un izpildītas minēto punktu prasības, un šādus zaudējumus var atgūt saskaņā ar 30. panta 2. punktā minēto metodiku.

VIII NODAĻA

INFORMĒŠANAS NOTEIKUMI

32. pants

Pārvades sistēmas operatoru pienākumi attiecībā uz tīkla lietotāju informēšanu

Pārvades sistēmas operators tīkla lietotājiem sniegtajā informācijā norāda:

- 1) vispārējo situāciju pārvades tīklā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 715/2009 I pielikuma 3.4. punkta 5. apakšpunktu;
- 2) pārvades sistēmas operatora balansēšanas darbības, kas minētas III nodaļā;
- 3) tīkla lietotāja ievades un izvades gāzes dienā, kas minētas 33. līdz 42. pantā.

33. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Ja pārvades sistēmas operators atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 715/2009 I pielikuma 3.1.2. punktam jau nav sniedzis visu 32. pantā norādīto informāciju, pārvades sistēmas operators minēto informāciju sniedz šādā veidā:

- a) publicē pārvades sistēmas operatora tīmekļa vietnē vai citā sistēmā, kas nodrošina informāciju elektroniskā formātā;
- b) bez maksas pieejamu tīkla lietotājiem;
- c) sagatavo lietotājam saprotamā veidā;
- d) precīzu, izmērāmu un viegli pieejamu;
- e) nediskriminējošu;
- f) izteiktu konsekvētās vērtībās – kWh vai kWh/d un kWh/h;
- g) gan dalībvalsts oficiālajā(-ās) valodā(-ās), gan angļu valodā.

2. Ja nevar iegūt izmērīto daudzumu no skaitītāja, var izmantot aizstājējvērtību. Šo aizstājējvērtību izmanto kā alternatīvu atsauci, kas pārvades sistēmas operatoram neuzliek nekādas papildu saistības.

3. Nevar interpretēt, ka piekļuves nodrošināšana informācijai sniedz īpašas garantijas, izņemot šīs informācijas pieejamību noteiktā formātā un noteiktā veidā, piemēram, tīmekļa vietnē vai tīmekļa adresē, un tīkla lietotāju attiecīgu piekļuvi šai informācijai parastos lietošanas apstākļos. Pārvades sistēmas operatori nekādos apstākļos nav atbildīgi par jebkādu papildu garantiju sniegšanu, jo īpaši attiecībā uz tīkla lietotāju IT sistēmām.

4. Valsts regulatīvā iestāde lemj par vienu informēšanas modeli katrai balansēšanas zonai. Attiecībā uz informēšanu par vairākas reizes dienā mērītajām ievadēm un izvadēm visiem modeļiem piemēro vienādus noteikumus.

5. Balansēšanas zonās, kur pēc šīs regulas stāšanās spēkā paredzēts piemērot informēšanas modeļa 2. variantu, pārvades sistēmas operators vai valsts regulatīvā iestāde iepriekš apspriežas ar tirgus dalībniekiem.

34. pants

Vairākas reizes dienā mērītās ievades un izvades

1. Attiecībā uz vairākas reizes dienā mērītām ievadēm balansēšanas zonā un izvadēm no tās, ja piešķirums tīkla lietotājam ir vienāds ar apstiprināto daudzumu, pārvades sistēmas operatoram ir pienākums sniegt informāciju tikai par apstiprināto daudzumu.

2. Attiecībā uz vairākas reizes dienā mērītām ievadēm balansēšanas zonā un izvadēm no tās, ja piešķirums tīkla lietotājam nav vienāds ar tā apstiprināto daudzumu, gāzes dienā D pārvades sistēmas operators paziņo tīkla lietotājiem vismaz divas to mērīto plūsmu atjauninātas vērtības ar vismaz summāro vairākas reizes dienā mērīto ievades un izvades daudzumu, ko pārvades sistēmas operators izvēlas saskaņā ar vienu no divām iespējām:

- a) katrs atjauninājums ietver gāzes plūsmas no konkrētās gāzes dienas D sākuma; vai
- b) katrs atjauninājums ietver papildu gāzes plūsmas pēc iepriekšējā atjauninājumā ziņotās.

3. Pirmajos atjauninājumos ietver vismaz četras gāzes plūsmas stundas gāzes dienā D. Šos atjauninājumus dara zināmus bez liekas kavēšanās un četru stundu laikā pēc gāzes plūsmas, un ne vēlāk kā pulksten 17.00 pēc UTC (ziemas laiks) vai pulksten 16.00 pēc UTC (vasaras laiks).

4. Otra atjauninājuma paziņošanas laiku paredz saskaņā ar valsts regulatīvās iestādes apstiprinājumu, un pārvades sistēmas operators to publicē.

5. Pārvades sistēmas operators var prasīt, lai tīkla lietotāji norāda, kādai 2. punktā minētajai informācijai viņi var piekļūt. Ņemot vērā saņemto atbildi, attiecīgais pārvades sistēmas

operators paziņo tīkla lietotājam to 2. līdz 4. punktā minētās informācijas daļu, kurai tas nevar piekļūt.

6. Ja pārvades sistēmas operatoram piešķiršanas gaitā nav jāatbild par gāzes daudzuma sadali starp tīkla lietotājiem, pieļaujot izņēmumu no 2. punkta noteikumiem, tas gāzes dienā D paziņo vismaz ievades un izvades informāciju, kas apkopota vismaz divas reizes konkrētajā gāzes dienā D.

35. pants

Ik dienas mērītās izvades

1. Ja piemēro informēšanas modeļa 1. variantu, gāzes dienā D pārvades sistēmas operators paziņo tīkla lietotājiem vismaz divas tiem iedalīto mērīto plūsmu atjauninātas vērtības ar vismaz summāro ik dienas mērīto izvades daudzumu, ko pārvades sistēmas operators izvēlas saskaņā ar vienu no divām iespējām:

- a) katrs atjauninājums ietver gāzes plūsmas no konkrētās gāzes dienas D sākuma; vai
- b) katrs atjauninājums ietver papildu gāzes plūsmas pēc iepriekšējā atjauninājumā ziņotās.

2. Katru atjauninājumu paziņo divu stundu laikā pēc gāzes plūsmu beigu stundas.

36. pants

Retāk nekā ik dienas mērītās izvades

1. Ja piemēro informēšanas modeļa pamatvariantu:

- a) gāzes dienā D-1 pārvades sistēmas operators tīkla lietotājiem paziņo prognozes gāzes dienai D par retāk nekā ik dienas mērītajām izvadēm ne vēlāk kā pulksten 12.00 (ziemas laiks) pēc UTC vai pulksten 11.00 pēc UTC (vasaras laiks);
- b) gāzes dienā D pārvades sistēmas operators tīkla lietotājiem paziņo vismaz divus atjauninājumus prognozēm par retāk nekā ik dienas mērītajām izvadēm.

2. Pirmo atjauninājumu paziņo ne vēlāk kā pulksten 13.00 pēc UTC (ziemas laiks) vai pulksten 12.00 pēc UTC (vasaras laiks).

3. Otra atjauninājuma paziņošanas laiku paredz saskaņā ar valsts regulatīvās iestādes apstiprinājumu, un pārvades sistēmas operators to publicē. Ņem vērā:

- a) piekļuvi standartizētiem īstermiņa produktiem tirdzniecības platformā;
- b) tīkla lietotāju retāk nekā ik dienas mērīto izvades daudzumu prognozes precizitāti tās paziņošanas laikā;

c) renominācijas perioda beigu laiku, kā noteikts 15. panta 1. punktā;

d) tīkla lietotāja retāk nekā ik dienas mērīto izvades daudzumu prognozes pirmā atjauninājuma paziņošanas laiku.

4. Ja piemēro informēšanas modeļa 1. variantu, gāzes dienā D pārvades sistēmas operators sniedz tīkla lietotājiem vismaz divas tīkla lietotājiem iedalīto plūsmu izmērītās atjauninātās vērtības vismaz par retāk nekā ik dienas mērīto izvades daudzumu apkopojumu, kā minēts 35. pantā.

5. Ja piemēro informēšanas modeļa 2. variantu, gāzes dienā D-1 pārvades sistēmas operators tīkla lietotājiem paziņo retāk nekā ik dienas mērīto izvades daudzumu prognozes gāzes dienai D, kā minēts 1. punkta a) apakšpunktā.

37. pants

Ievades un izvades pēc gāzes dienas

1. Ne vēlāk kā gāzes dienas D+1 beigās pārvades sistēmas operators katra tīkla lietotāja ievadēm un izvadēm nodrošina sākotnējo piešķirumu dienā D un sākotnējo dienas nebalansa daudzumu:

a) izmantojot informēšanas modeļa pamatvariantu un 1. variantu, tiek piešķirts viss sadales sistēmā piegādājamās gāzes daudzums;

b) izmantojot informēšanas modeļa 2. variantu, retāk nekā ik dienas mērītajām izvadēm ir jābūt vienādām ar tīkla lietotāja retāk nekā ik dienas mērītā izvades daudzuma prognozēm, kas iesniegtas par nākamo dienu;

c) izmantojot informēšanas modeļa 1. variantu, sākotnējo piešķirumu un sākotnējo dienas nebalansa daudzumu uzskata par galīgo piešķirumu un galīgo dienas nebalansa daudzumu.

2. Ja piemēro 47. līdz 51. pantā minētos starpposma pasākumus un ja tehnisku vai ar darbību saistītu iemeslu dēļ nav iespējams ievērot 1. punkta prasības, sākotnējo piešķirumu un dienas nebalansa daudzumu var nodrošināt trīs gāzes dienās pēc gāzes dienas D.

3. Pārvades sistēmas operators laikposmā, kas noteikts piemērojamajos valsts noteikumos, katra tīkla lietotāja ievadēm un izvadēm nodrošina galīgo piešķirumu un galīgo nebalansa daudzumu.

38. pants

Izmaksu un ieguvumu analīze

1. Divu gadu laikā pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas pārvades sistēmu operatori novērtē izmaksas un ieguvumus šādās jomās:

a) biežāka tīkla lietotāju informēšana;

b) attiecīgā informēšanas laika samazināšana;

c) sniegtās informācijas pareizības un precizitātes uzlabošana.

Izmaksu un ieguvumu analīzē norāda izmaksu un ieguvumu sadalījumu atbilstoši iesaistīto pušu kategorijām.

2. Pārvades sistēmas operators saistībā ar šo novērtējumu apspriežas ar ieinteresētajām pusēm, sadarbojoties ar sadales sistēmu operatoriem, ja tie ir iesaistīti.

3. Ņemot vērā apspriešanās rezultātus, valsts regulatīvā iestāde pieņem lēmumu par jebkurām attiecīgajām informēšanas izmaiņām.

39. pants

Sadales sistēmas operatora(-u) un prognozētāja(-u) puses (pušu) pienākums informēt pārvades sistēmas operatoru

1. Katrs sadales sistēmas operators, kas saistīts ar balansēšanas zonu, un katra prognozētāja puse sniedz attiecīgās balansēšanas zonas pārvades sistēmas operatoram informāciju, kas vajadzīga, lai sniegtu informāciju tīkla lietotājiem saskaņā ar šo regulu. Šajā informācijā ietver ievades sadales sistēmā un izvades no tās neatkarīgi no tā, vai šī sistēma ir balansēšanas zonā vai nav.

2. Lai pārvades sistēmas operators saskaņā ar šīs nodaļas noteikumiem un jo īpaši 33. panta 1. punktā paredzētajiem kritērijiem nodrošinātu pienācīgu informāciju tīkla lietotājiem, šo informāciju, tās formātu un paziņošanas procedūru nosaka, sadarbojoties pārvades sistēmas operatoram un attiecīgi sadales sistēmas operatoram un prognozētājai pusei.

3. Šo informāciju pārvades sistēmas operatoram sniedz tādā formātā, kāds paredzēts piemērojamajos valsts noteikumos, un šis formāts atbilst formātam, ko pārvades sistēmas operators izmanto, lai informētu tīkla lietotājus.

4. Valsts regulatīvā iestāde var lūgt pārvades sistēmas operatoram, sadales sistēmas operatoram un prognozētājai pusei ierosināt stimulēšanas mehānismu, kura mērķis ir panākt, lai tiktu sniegtas precīzas prognozes par tīkla lietotāja retāk nekā ik dienas mērītajiem izvades daudzumiem; minētajam mehānismam jāatbilst kritērijiem, kas pārvades sistēmas operatoram noteikti 11. panta 4. punktā.

5. Valsts regulatīvā iestāde pēc iepriekšējas apspriešanās ar pārvides sistēmu operatoriem un attiecīgajiem sadales sistēmas operatoriem balansēšanas zonā iecel prognozētāju pusi. Prognozētāja puse ir atbildīga par retāk nekā ik dienas mērīto tīkla lietotāju izvades daudzumu prognozēšanu un – attiecīgos gadījumos – par no tā izrietošo piešķirumu. Šī puse var būt pārvides sistēmas operators, sadales sistēmas operators vai trešā puse.

40. pants

Sadales sistēmas operatora(-u) pienākums informēt pārvides sistēmas operatoru

Sadales sistēmas operators pārvides sistēmas operatoram sniedz informāciju par vairākas reizes dienā un ik dienas mērītajām ievadēm sadales tīklā un izvadēm no tā atbilstīgi informācijas prasībām 34. panta 2. līdz 6. punktā, 35. un 37. pantā. Informāciju pārvides sistēmas operatoram sniedz termiņā, kas ir pietiekams, lai pārvides sistēmas operators informētu tīkla lietotājus.

41. pants

Sadales sistēmas operatora(-u) pienākums informēt prognozētāju pusi

1. Sadales sistēmu operatori ir atbildīgi par to, lai prognozētājai pusei nodrošinātu pietiekamu un atjauninātu informāciju, kas vajadzīga, lai piemērotu 42. panta 2. punktā paredzēto retāk nekā ik dienas mērīto tīkla lietotāja izvades daudzumu prognozēšanas metodiku. Šo informāciju sniedz laikus un prognozētājas puses noteiktajā termiņā, kas atbilst šo pušu vajadzībām.

2. Panta 1. punktu *mutatis mutandis* piemēro 1. variantam.

42. pants

Prognozētājas puses pienākums informēt pārvides sistēmas operatoru

1. Prognozētāja puse atbilstīgi informācijas prasībām 36. un 37. pantā sniedz pārvides sistēmas operatoram informāciju par retāk nekā ik dienas mērīto tīkla lietotāju izvades daudzumu prognozēm un no tām izrietošajiem piešķirumiem. Šo informāciju pārvides sistēmas operatoram sniedz termiņā, kas ir pietiekams, lai pārvides sistēmas operators šo informāciju paziņotu tīkla lietotājiem, un to sniedz par nākamo dienu un par tekošās dienas prognozēm attiecībā uz retāk nekā ik dienas mērītajiem tīkla lietotāja izvades daudzumiem ne vēlāk kā vienu stundu pirms 36. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto termiņu beigām, izņemot gadījumus, kad pārvides sistēmas operators un prognozētāja puse ir vienojušas par vēlāku laiku, kas ir pietiekams, lai pārvides sistēmas operators šo informāciju paziņotu tīkla lietotājiem.

2. Retāk nekā ik dienas mērīto tīkla lietotāja izvades daudzumu prognožu veidošanas metodikas pamatā izmanto

statistisko pieprasījuma modeli, kur katrai retāk nekā ik dienas mērītajai izvadei ir piešķirts slodzes profils, ko veido gāzes pieprasījuma izmaiņas atkarība no tādiem mainīgajiem kā temperatūra, nedēļas diena, klienta tips un atvaļinājumu sezona. Pirms metodikas pieņemšanas rīko apspriešanu.

3. Prognozētāja puse vismaz reizi divos gados publicē ziņojumu par retāk nekā ik dienas mērīto tīkla lietotāja izvades daudzumu prognozes precizitāti.

4. Attiecīgos gadījumos pārvides sistēmas operatori paziņo savus datus par gāzes plūsmām termiņā, kas prognozētājai pusei ir pietiekams, lai pildītu šajā pantā noteiktos pienākumus.

5. Šā panta 2. līdz 4. punktu *mutatis mutandis* piemēro 1. variantam.

IX NODAĻA

TĪKLA BUFERGĀZES FLEKSIBILITĀTES PAKALPOJUMS

43. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Pēc tam, kad valsts regulatīvā iestāde ir apstiprinājusi attiecīgus noteikumus un nosacījumus, pārvides sistēmu operators tīkla lietotājiem var piedāvāt tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojuma sniegšanu.

2. Noteikumiem un nosacījumiem, ko piemēro tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojumam, jāatbilst tīkla lietotāja pienākumam sabalansēt ievades un izvades gāzes dienā.

3. Tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojumu ierobežo līdz tīkla bufergāzes fleksibilitātes līmenim, kas pieejams pārvides tīklā un saskaņā ar attiecīgā pārvides sistēmas operatora novērtējumu nav nepieciešams tā pārvides funkciju veikšanai.

4. Gāzi, ko tīkla lietotāji, izmantojot minēto pakalpojumu, piegādā pārvides tīklā un izvada no tā, ņem vērā, lai aprēķinātu šo tīkla lietotāju dienas nebalansa daudzumu.

5. Tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojumam nepiemēro VII nodaļā paredzēto neitralitātes mehānismu, izņemot gadījumus, kad valsts regulatīvā iestāde ir lēmusi citādi.

6. Tīkla lietotāji attiecīgajam pārvides sistēmas operatoram par tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojuma izmantošanu paziņo, iesniedzot nominācijas un renominācijas.

7. Pārvides sistēmas operators atturas pieprasīt, lai tīkla lietotāji iesniegtu 6. punktā minētās nominācijas un renominācijas, ja šāda paziņojuma neesamība negatīvi neietekmē gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgu un ja pārvides sistēmas operatoram ir pietiekama informācija, lai nodrošinātu atbilstošu piešķirumu tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojuma izmantošanai nākamajā gāzes dienā.

44. pants

Tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojuma sniegšanas nosacījumi

1. Tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojumu var nodrošināt tikai tad, ja ir izpildīti šādi kritēriji:

- a) lai sniegtu tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojumu, pārvades sistēmas operatoram nav jāslēdz līgumi ar citu infrastruktūru operatoriem, piemēram, gāzes uzglabāšanas sistēmas vai sašķidrīnātas dabasgāzes sistēmas operatoru;
- b) ieņēmumi, ko pārvades sistēmas operators gūst, sniedzot tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojumu, ir vismaz vienādi ar izdevumiem, ko rada vai radīs šā pakalpojuma sniegšana;
- c) tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojumu piedāvā pārredzamā un nediskriminējošā veidā un izmantojot konkurētspējīgus mehānismus;
- d) pārvades sistēmu operatori ne tieši, ne netieši neuzliek tīkla lietotājam nekādu maksu par izmaksām, ko rada tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojuma sniegšana, ja attiecīgais tīkla lietotājs nav par to noslēdzis līgumu;
- e) tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojuma sniegšana negatīvi neietekmē pārrobežu tirdzniecību.

2. Pārvades sistēmu operatori piešķir prioritāti tekošās dienas saistību samazināšanai attiecībā pret tīkla bufergāzes fleksibilitātes pakalpojuma sniegšanu.

X NODAĻA

STARPPOSMA PASĀKUMI

45. pants

Starpposma pasākumi – vispārīgi noteikumi

1. Ja gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus likviditāte nav pietiekama, pārvades sistēmu operatori ievieš piemērotus starpposma pasākumus, kas minēti 47. līdz 50. pantā. Balansēšanas darbībām, ko pārvades sistēmu operators veic, īstenojot starpposma pasākumus, pēc iespējas jāpaaugstina gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus likviditāte.

2. Starpposma pasākuma izmantošana neskar citu alternatīvu vai papildu starpposma pasākumu īstenošanu, ja šādu pasākumu mērķis ir sekmēt gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus konkurenci un likviditāti un tie atbilst šajā regulā noteiktajiem pamatprincipiem.

3. Katrs pārvades sistēmas operators izstrādā un ievieš 1. un 2. punktā minētos starpposma pasākumus saskaņā ar 46. panta

1. punktā minēto pārskatu, kuru apstiprinājusi valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar 46. pantā noteikto procedūru.

4. Pārskatā paredz starpposma pasākumu atcelšanu ne vēlāk kā pēc pieciem gadiem no šīs regulas spēkā stāšanās brīža.

46. pants

Starpposma pasākumi – gada pārskats

1. Ja pārvades sistēmas operators plāno ieviest vai turpināt izmantot starpposma pasākumus, viņš sagatavo pārskatu, kur ietver:

- a) gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus attīstības stāvokļa un likviditātes raksturojumu pārskata sagatavošanas brīdī, iekļaujot – ja pieejams pārvades sistēmas operatoram – *inter alia*:
 - i) virtuālajā tirdzniecības punktā noslēgto darījumu skaitu un kopējo darījumu skaitu;
 - ii) piedāvājumu/solījumu starpību un cenas un produktu piedāvājumu apjomu;
 - iii) dalībnieku skaitu, kuriem ir piekļuve gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgum;
 - iv) dalībnieku skaitu, kuri konkrētā laikposmā aktīvi darbojušies gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgū;

b) piemērojamos starpposma pasākumus;

c) starpposma pasākuma piemērošanas iemeslus:

- i) paskaidrojumu, kādēļ tie ir vajadzīgi, izmantojot b) apakšpunktā minēto gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus attīstības raksturojumu;
 - ii) novērtējumu, cik lielā mērā tie paaugstinās gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus likviditāti;
- d) norādi par to, kādi pasākumi tiks veikti starpposma pasākumu izbeigšanai, tostarp šo pasākumu veikšanas kritērijus un ar tiem saistīto termiņu novērtējumu.

2. Pārvades sistēmas operators apspriežas ar ieinteresētajām pusēm par ierosināto pārskatu.

3. Pēc apspriešanās pārvades sistēmas operators valsts regulatīvajai iestādei iesniedz pārskatu apstiprināšanai. Pirmo pārskatu iesniedz sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā, un nākamajos pārskatus, vajadzības gadījumā tos atjauninot, iesniedz reizi gadā.

4. Valsts regulatīvā iestāde pieņem pamatotu lēmumu un publicē to sešu mēnešu laikā pēc pilnīga pārskata saņemšanas. Par šādu lēmumu bez kavēšanās informē aģentūru un Komisiju. Pieņemot lēmumu par pārskata apstiprināšanu, valsts kompetentā regulatīvā iestāde novērtē tā ietekmi uz balansēšanas režīmu harmonizāciju, tirgus integrācijas sekmēšanu, nediskriminācijas nodrošināšanu, konkurences efektivitāti un efektīvu gāzes tirgus darbību.

5. Ir piemērojama 27. panta 2. punktā noteiktā procedūra.

47. pants

Balansēšanas platforma

1. Ja gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus likviditāte nav pietiekama vai ir paredzams, ka tā būs nepietiekama, vai ja pārvades sistēmas operatoram vajadzīgie temporālie produkti un lokalizētie produkti šajā tirgū nav iepērkami pieņemamā apjomā, izveido balansēšanas platformu, lai pārvades sistēmas operators veiktu balansēšanu.

2. Pārvades sistēmas operatori apsver, vai, īstenojot pārvades sistēmu operatoru sadarbību, blakus esošajās balansēšanas zonās iespējams ieviest kopēju balansēšanas platformu, vai šajā vietā ir pietiekama starpsavienojumu jauda un vai šādas kopējas balansēšanas platformas ieviešana uzskatāma par efektīvu. Ja tiek izveidota kopēja balansēšanas platforma, to pārvalda attiecīgie pārvades sistēmu operatori.

3. Ja 1. punktā izklāstītā situācija pēc pieciem gadiem nav būtiski mainījusies, valsts regulatīvā iestāde, neskarot 45. panta 4. punktu, pēc tam, kad tā ir iesniegusi attiecīgu pārskata labojumu, var nolemt turpināt balansēšanas platformas darbību vēl vienu periodu, kas nepārsniedz piecus gadus.

48. pants

Balansēšanas platformas alternatīva

Ja pārvades sistēmas operators var pierādīt, ka nepietiekamas starpsavienojumu jaudas dēļ balansēšanas platforma starp balansēšanas zonām nevar uzlabot gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus likviditāti un pārvades sistēmas operatoram nenodrošina efektīvas balansēšanas darbības, tas var izmantot alternatīvu risinājumu, piemēram, balansēšanas pakalpojumu, ja tas saņem valsts regulatīvās iestādes apstiprinājumu. Ja izmanto šādu alternatīvu risinājumu, tad nosaka šādu līgumsaistību noteikumus un nosacījumus, kā arī piemērojamās cenas un termiņu.

49. pants

Starpposma nebalansa maksa

1. Ja vajadzīgi 45. pantā minētie starpposma pasākumi, cenas izvedumu var aprēķināt, ņemot vērā pārskatu, kas minēts 46. pantā un aizstāj dienas nebalansa maksas aprēķināšanas metodi.

2. Šādā gadījumā cenas izveduma pamatā var izmantot administrēto cenu, tirgus cenas aizstājēju vai cenu, ko iegūst no balansēšanas platformā veiktās tirdzniecības.

3. Jebkurā gadījumā jācenšas panākt tirgus cenas aizstājēja atbilstību nosacījumiem 22. panta 6. punktā. Izstrādājot šo aizstājēju, ņem vērā tirgus manipulāciju iespējamo risku.

50. pants

Pielaide

1. Pielaiides drīkst piemērot tikai tad, ja tīkla lietotājiem nav piekļuves:

- pietiekami likvidam gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgum;
- gāzei, kas vajadzīga, lai novērstu gāzes pieprasījuma vai piedāvājuma īstermiņa svārstības; vai
- pietiekamai informācijai par savām ievadēm un izvadēm.

2. Pielaidi piemēro:

- ņemot vērā tīkla lietotāja dienas nebalansa daudzumu;
- pārredzami un nediskriminējoši;
- tikai nepieciešamajā apjomā un minimāli nepieciešamo laiku.

3. Pielaižu piemērošana var samazināt tīkla lietotāja finanšu riskus attiecībā uz pārdošanas robežcenu vai pirkšanas robežcenu, ņemot vērā daļu vai visu tīkla lietotāja nebalansa daudzumu gāzes dienā.

4. Pielaiides līmenis ir maksimālais gāzes daudzums, ko katrs tīkla lietotājs pirkis vai pārdos par vidējo svērto cenu. Ja pārpalikušais gāzes daudzums ir vienāds ar katra tīkla lietotāja dienas nebalansa daudzumu, kas pārsniedz pielaiides līmeni, to pārdod vai pērk par pārdošanas vai pirkšanas robežcenu.

5. Pielaiides līmenis:

- atspoguļo pārvades tīkla fleksibilitāti un tīkla lietotāja vajadzības;
- atspoguļo tīkla lietotāja risku, kas saistīts ar ievades un izvades daudzumu balansa pārvaldību;

c) neatstāj negatīvu ietekmi uz gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgus attīstību;

d) nerada pārvades sistēmas operatora balansēšanas darbību izmaksu pārmērīgu palielinājumu.

6. Pielaišanas līmeni aprēķina, pamatojoties uz katra tīkla lietotāja ievadēm un izvadēm, izņemot tirdzniecību virtuālā tirdzniecības vietā, katrā gāzes dienā. Apakškategorijas definē saskaņā ar piemērojamiem valsts noteikumiem.

7. Pielaišanas līmeņa, ko piemēro retāk nekā ik dienas mērītajai izvadei un kas noteikts saskaņā ar piemērojamiem valsts noteikumiem, pamatā izmanto starpību starp attiecīgo retāk nekā ik dienas mērītās tīkla lietotāja izvades daudzuma prognozi un retāk nekā ik dienas mērītās izvades piešķirumu.

8. Pielaišanas līmenis var ietvert komponenti, kas aprēķināta, ņemot vērā retāk nekā ik dienas mērītā tīkla lietotāja izvades daudzuma prognozes novirzes piemērošanu, kas ir summa, par kuru attiecīgā prognoze:

a) pārsniedz retāk nekā ik dienas mērītās izvades piešķirumu, ja dienas nebalansa daudzums ir pozitīvs;

b) ir mazāka par retāk nekā ik dienas mērītās izvades piešķirumu, ja dienas nebalansa daudzums ir negatīvs.

XI NODAĻA

NOBEIGUMA UN PĀREJAS NOTEIKUMI

51. pants

Pārvades sistēmas operatora fleksibilitātes pārpalikuma laišana apgrozībā

1. Ja ilgtermiņa līgumos par fleksibilitātes iepirkumu, kuri ir spēkā datumā, kad stājas spēkā šī regula, pārvades sistēmas operatoram ir paredzētas tiesības izvadīt vai piegādāt konkrētu gāzes daudzumu, pārvades sistēmas operators cenšas samazināt šos fleksibilitātes apjomus.

2. Nosakot fleksibilitātes pārpalikuma apjomu, kas saskaņā ar spēkā esošu ilgtermiņa līgumu pieejams ievadei vai izvadei, pārvades sistēmas operators ņem vērā iespēju izmantot standartizētos īstermiņa produktus.

3. Fleksibilitātes pārpalikumu var laist apgrozībā vai nu:

a) saskaņā ar esoša līguma noteikumiem un nosacījumiem, ja tas ietver noteikumus, kas atļauj samazināt tajā paredzēto gāzes daudzumu un/vai izbeigt esoša līguma darbību; vai

b) ja šādas tiesības līgumā nav noteiktas:

i) līgums paliek spēkā līdz tā izbeigšanai atbilstīgi piemērojamiem noteikumiem un nosacījumiem;

ii) līgumslēdzēja puse apsver papildu noteikumus par visa tā gāzes pārpalikuma laišanu atpakaļ tirgū, kas nav nepieciešams balansēšanas vajadzībām, lai citi tīkla lietotāji varētu piekļūt lielākiem fleksibilitātes apjomiem.

4. Ja spēkā esošos līgumos ir paredzēta fleksibilitātes samazināšana par apjomiem, kas atbilst pārpalikuma pieejamībai, pārvades sistēmas operators, cik drīz vien saprātīgi iespējams pēc šīs regulas stāšanās spēkā vai tūlīt var konstatēt pārpalikuma esamību, samazina šādu fleksibilitāti.

5. Pārvades sistēmas operators apspriežas ar ieinteresētajām pusēm par konkrētiem priekšlikumiem, kas īstenojami kā starpposma pasākumi fleksibilitātes pārpalikuma laišanai apgrozībā saskaņā ar spēkā esošu ilgtermiņa līgumu.

6. Pārvades sistēmas operators publicē informāciju par savām balansēšanas darbībām, kas veiktas saskaņā ar spēkā esošu ilgtermiņa līgumu.

7. Valsts regulatīvā iestāde var izvirzīt mērķrādītājus attiecībā uz daļu, par kādu ilgtermiņa līgumi būtu jāsamazina, lai uzlabotu gāzes īstermiņa vairumtirdzniecības tirgu likviditāti.

52. pants

Pārejas noteikumi

1. Valsts regulatīvā iestāde, ņemot vērā pamatotu pieprasījumu, var ļaut pārvades sistēmas operatoram divdesmit četru mēnešu laikā pēc 2014. gada 1. oktobra panākt atbilstību šīs regulas noteikumiem, izņemot gadījumus, kad pārvades sistēmas operators īsteno X nodaļā paredzētos starpposma pasākumus. Ja valsts regulatīvā iestāde izmanto šo iespēju, šo regulu nepiemēro minētā pārvades sistēmas operatora balansēšanas zonai tādā mērā un tik ilgi, kā noteikts valsts regulatīvās iestādes lēmumā attiecībā uz pārejas periodu.

2. Valsts regulatīvā iestāde pieņem pamatotu lēmumu un publicē to saskaņā ar 1. punktu trīs mēnešu laikā pēc šāda pieprasījuma saņemšanas. Par šādu lēmumu bez kavēšanas informē aģentūru un Komisiju.

53. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Neskarot 28. pantu, 33. panta 5. punktu, 38. panta 1. punktu, 45. panta 4. punktu, 46. panta 3. punktu, 51. pantu un 52. pantu, šo regulu piemēro no 2015. gada 1. oktobra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 26. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO